

Zástavní právo a účastníci řízení

Vyjde-li v řízení o soudním prodeji zástavy najevo, že navrhovatel v návrhu na zahájení řízení o soudním prodeji zástavy označil jako zástavního dlužníka fyzickou osobu, která zemřela před zahájením řízení, a která proto nemá způsobilost být účastníkem řízení, není to důvodem k zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. (jako je tomu ve sporných řízeních, v nichž se vymezení účastníků řízení zakládá čistě procesním způsobem), ani k postupu podle ustanovení § 7 z. ř. s., které soudu ukládá, aby usnesením ukončil účast v řízení toho, kdo se řízení účastní a o jehož právech nebo povinnostech se v řízení nejedná, a aby přibral do řízení jako účastníka toho, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, neúčastní-li se řízení od jeho zahájení (jako je tomu ve věcech, ve kterých je účastenství založeno podle ustanovení § 6 odst. 1 z. ř. s.); vzhledem k tomu, že zástavní věřitel a zástavní dlužník, které zákon označuje za účastníky řízení o soudním prodeji zástavy, jsou účastníky tohoto řízení již od okamžiku zahájení řízení (a to bez ohledu na to, koho navrhovatel v návrhu na zahájení řízení jako zástavního dlužníka označil), je třeba, aby soud zjistil, kdo se namísto fyzické osoby označené v návrhu na zahájení řízení stal zástavním dlužníkem, a aby s tímto (novým) zástavním dlužníkem jako s účastníkem řízení bez dalšího začal jednat, aniž by o tom vydával zvláštní rozhodnutí.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 4914/2016, ze dne 27.6.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci zástavního věřitele G. P. Investments a. s. se sídlem v P., zastoupeného Mgr. P.K., advokátem se sídlem v P., proti zástavní dlužnici Ing. J. P., Ph.D., o soudní prodej zástavy, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 24 C 209/2015, o dovolání zástavního věřitele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. července 2016 č. j. 22 Co 75/2016-47, tak, že usnesení městského soudu, usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 8. ledna 2016 č. j. 24 C 209/2015-29 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 2. března 2016 č. j. 24 C 209/2015-42 se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 4 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Zástavní věřitel se návrhem podaným dne 5. 10. 2015 u Obvodního soudu pro Prahu 4 domáhal, aby soud rozhodl, že se nařizuje soudní prodej „zastavených nemovitostí ve vlastnictví zástavní dlužnice, a to bytová jednotka v bytovém domě na pozemku parc. č. 2781, včetně příslušných spoluvlastnických podílů na společných částech domu a pozemku parc. č. 2781 v rozsahu o velikosti 625/75973, to vše zapsáno v katastru nemovitostí na LV č. 3107, Katastrální úřad pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, katastrální území Ch., obec P., a to k uspokojení zajištěné pohledávky zástavního věřitele za zástavní dlužnicí z titulu úvěrové smlouvy č. 111/278/08/1/01 ze dne 5. 5. 2008 ve výši 1 277 627,01 Kč s obchodním úrokem ve výši 10,49 % ročně z pohledávky 1 277 627,01 Kč od 27. 1. 2015 do zaplacení, se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z pohledávky 1 277 627,01 Kč od 27. 1. 2015 do zaplacení“. Návrh zdůvodnil zejména tím, že dne 5. 5. 2008 byla mezi Raiffeisenbank a. s. jakožto věřitelem na straně jedné a zástavní dlužnicí na straně druhé uzavřena úvěrová smlouva č. 111/278/08/1/01, v níž se banka zavázala poskytnout zástavní dlužnici po splnění stanovených podmínek úvěr do maximální celkové výše 1 350 000 Kč a v níž se zástavní dlužnice zavázala vrátit poskytnuté finanční prostředky bance včetně příslušenství a dalších finančních závazků vyplývajících z úvěrové smlouvy formou pravidelných splátek ve výši 13 469,07 Kč splatných vždy ke každému 14. dni v měsíci, přičemž roční úroková sazba pro úročení úvěru byla sjednána ve výši 10,49 % ročně, že banka svoji povinnost splnila, neboť dne 12. 5. 2008 došlo k

čerpání úvěru, že smlouvou o zřízení zástavního práva k nemovitostem č. 111/278/08/2/01 uzavřenou dne 5. 5. 2008 mezi Raiffeisenbank a. s. a zástavní dlužnicí bylo zřízeno zástavní právo k uvedeným nemovitostem s právními účinky vkladu ke dni 5. 5. 2008, že dne 24. 6. 2015 byla mezi Raiffeisenbank a. s. jako postupitelem a společností IT credit, s. r. o., jakožto postupníkem uzavřena smlouva o postoupení pohledávky z úvěrové smlouvy č. 111/278/08/1/01 ze dne 5. 5. 2008, že postoupení pohledávky bylo zástavní dlužnici notifikováno písemným oznámením ze dne 26. 6. 2015, že dne 9. 7. 2015 byla mezi společností IT credit, s. r. o., jako postupitelem a zástavním věřitelem jako postupníkem uzavřena smlouva o postoupení pohledávky z úvěrové smlouvy č. 111/278/08/1/01 ze dne 5. 5. 2008, což bylo zástavní dlužnici notifikováno písemným oznámením ze dne 10. 7. 2015, že zástavní dlužnice opakovaně porušila ustanovení uvedené úvěrové smlouvy, neboť se dostala do prodlení s úhradou splátek, že Raiffeisenbank a. s. proto využila svého práva podle úvěrových podmínek a prohlásila úvěr včetně příslušenství za splatný ke dni 26. 1. 2015, že zástavní věřitel tak má za zástavní dlužnicí pohledávku z úvěrové smlouvy ve výši 1 277 627,01 Kč s obchodním úrokem ve výši 10,49 % ročně z pohledávky 1 277 627,01 Kč od „7. 1. 2015“ do zaplacení a se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z pohledávky 1 277 627,01 Kč od 7. 1. 2015“ do zaplacení a že zástavní dlužnice dlužnou částku neuhradila, přestože k její úhradě byla opakovaně vyzývána.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 8. 1. 2016 č. j. 24 C 209/2015-29 doplněným usnesením ze dne 2. 3. 2016 č. j. 24 C 209/2015-42 řízení podle § 104 odst. 1 občanského soudního řádu zastavil, „neboť zástavní dlužnice zemřela před zahájením tohoto řízení, a neměla tak způsobilost být účastníkem řízení“, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá „nárok“ na náhradu nákladů řízení.

K odvolání zástavního věřitele Městský soud v Praze usnesením ze dne 26. 7. 2016 č. j. 22 Co 75/2016-47 potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Na základě zjištění, že řízení v projednávané věci bylo zahájeno dne 5. 10. 2015 vůči zástavní dlužnici, která však již dne 18. 5. 2015 byla nalezena bez známek života v místě svého bydliště, odvolací soud dospěl k závěru, že řízení bylo zahájeno vůči fyzické osobě, která v době jeho zahájení neměla způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 občanského soudního řádu, a že jde o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení týkající se jeho účastníků, pro který je nutno řízení zastavit postupem podle ustanovení § 104 odst. 1 občanského soudního řádu a § 1 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních, „jak správně učinil již soud prvního stupně“. Odkaz zástavního věřitele na závěry uvedené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008 sp. zn. 21 Cdo 623/2007 shledal odvolací soud nesprávným, neboť v tomto rozhodnutí „byla řešena zcela odlišná situace, kdy při zahájení řízení měl zástavní dlužník způsobilost být účastníkem řízení, avšak nebyl vlastníkem zástavy či vlastnictví k ní pozbyl později během řízení“.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal zástavní věřitel dovolání. Namítá, že odkaz na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008 sp. zn. 21 Cdo 623/2007 je zcela relevantní a že „z uvedené judikatury“ vyplývá, že účastenství v řízení o soudním prodeji zástavy se zakládá podle ustanovení § 94 odst. 2 občanského soudního řádu, neboť zákon označuje (v ustanovení § 200y odst. 2 občanského soudního řádu) za účastníky tohoto řízení zástavního věřitele a zástavního dlužníka, že zástavním dlužníkem je jako účastník řízení o soudním prodeji zástavy ten, kdo je vlastníkem k prodeji navržené zástavy, že zatímco vymezení zástavního věřitele jako účastníka tohoto řízení se zakládá čistě procesním způsobem, účastenství zástavního dlužníka odráží hmotné právo ve vymezení nositelů zástavního práva a směřuje k tomu, aby bylo doloženo, kdo je (skutečným) vlastníkem zástavy, a aby za účelem uspokojení zajištěné pohledávky byl použit výtěžek zpeněžení zástavy jen tehdy, byl-li nařízen a proveden soudní prodej zástavy vůči tomu, jehož vlastnictví zástavy bylo prokázáno nebo alespoň doloženo, že se zástavním dlužníkem, kterého zástavní věřitel označil v žalobě o soudní prodej zástavy jako účastníka řízení, soud jedná, dokud nevyjde za řízení najevo, že vlastnictví k prodeji navržené zástavy svědčí někomu jinému, že zjistí-li soud, že vlastníkem zástavy je někdo jiný, než kdo byl v žalobě označen jako zástavní dlužník, není to

důvodem k zamítnutí žaloby nebo, došlo-li ke změně ve vlastnictví zástavy teprve po zahájení řízení, k procesnímu nástupnictví, a že soud začne bez dalšího jednat jako s účastníkem řízení s tou (jinou) osobou, o níž bylo prokázáno nebo jinak doloženo, že je vlastníkem zástavy. Dovolatel zdůraznil, že právní úprava účastenství v řízení o soudním prodeji zástavy obsažená v ustanoveních § 94 odst. 2 a § 200y odst. 2 občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 „byla v podstatě totožně převzata“ i zákonem o zvláštních řízeních soudních, že zrušení ustanovení občanského soudního řádu citovaných „starší judikaturou“ tak „nemá význam na relevantnosti této judikatury k účinnému znění zákona“, že zástavní věřitel nemá ani zákonnou možnost zjistit, zda zástavní dlužník zemřel či nikoli, že rozhodující okolností je v řízení ohledně zástavního dlužníka vlastnické právo k zástavě, a že tedy není rozhodné, jaká osoba byla označena „žalobcem“ jako zástavní dlužník, ale kdo opravdu zástavním dlužníkem je. Závěry soudů, že smrt osoby označené zástavním věřitelem jako zástavní dlužník „v žalobě o nařízení soudního prodeje zástavy“ před zahájením řízení je důvodem pro zastavení řízení pro nezpůsobilost takové osoby být účastníkem řízení, nejsou podle názoru dovolatele správné. Zástavní věřitel navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu a usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu – dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

V projednávané věci závisí napadené usnesení odvolacího soudu na vyřešení otázky procesního práva, zda je důvodem k zastavení řízení o soudním prodeji zástavy skutečnost, že fyzická osoba, kterou navrhovatel v návrhu na zahájení řízení označil jako zástavního dlužníka, zemřela před zahájením řízení. Protože tato právní otázka v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, je dovolání proti usnesení odvolacího soudu podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání zástavního věřitele je opodstatněné.

Zástavní právo má v první řadě funkci zajišťovací; zabezpečuje pohledávku zástavního věřitele již od okamžiku svého vzniku, vede (motivuje) dlužníka k tomu, aby pohledávku zástavního věřitele dobrovolně splnil, a zástavnímu věřiteli poskytuje jistotu, že se bude moci uspokojit ze zástavy, nebude-li jeho pohledávka včas splněna. Nebyla-li pohledávka zástavního věřitele včas splněna, uplatní se uhrazovací funkce zástavního práva; zástavní věřitel je oprávněn uspokojit se ze zástavy (z výtěžku jejího zpeněžení), aniž by musel spoléhat na to, že se domůže úhrady své pohledávky z majetku dlužníka. Zástavní právo je současně právem subsidiárním a akcesorickým. Subsidiarita zástavního práva vyjadřuje, že jde o podpůrný zdroj uspokojení pohledávky zástavního věřitele, který se uplatní jen tehdy, jestliže pohledávka nebyla „osobním“ dlužníkem dobrovolně splněna a ani nezankla jiným způsobem. Akcesorickým je zástavní právo zejména proto, že vzniká pouze tehdy,

vznikla-li platně také pohledávka, k jejímuž zajištění má sloužit, a že dochází k jeho zániku, zanikla-li zajištěná pohledávka. Akcesoritu zástavního práva je třeba chápat ve vztahu k zajištěné pohledávce a nikoliv také k osobě „osobního“ dlužníka nebo zástavního dlužníka; zástavní věřitel má totiž právo na uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy vždy, nebyl-li dluh odpovídající zajištěné pohledávce včas splněn (tedy aniž by bylo významné, proč nebyl splněn ze strany „osobního“ dlužníka), a zástavní dlužník může obdobně jako „osobní“ dlužník uplatnit promlčení, zánik nebo jiné námitky týkající se zajištěné pohledávky (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 9. 2016 sp. zn. 21 Cdo 5755/2015).

Ze zástavního práva vzniká zástavnímu dlužníku povinnost uspokojit (z výtěžku zpeněžení zástavy) zástavního věřitele (jeho pohledávku za dlužníkem), a to – jak vyplývá z jeho subsidiarity a akcesority – v případě, že dluh odpovídající zajištěné pohledávce nebyl včas splněn. Vzniklo-li zástavnímu věřiteli právo na uspokojení ze zástavy, má právo na plnění jak od zástavního dlužníka (z výtěžku zpeněžení zástavy), tak i od „osobního“ dlužníka. Zástavní dlužník tedy v tomto vztahu vystupuje jako tzv. náhradní dlužník, neboť v případě včasného nesplnění dluhu odpovídajícího zajištěné pohledávce ze strany hlavního dlužníka se zástavní věřitel bude moci uspokojit z jeho majetku, tj. z výtěžku zpeněžení zástavy (k tomu srov. též odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2006 sp. zn. 21 Cdo 1198/2005, který byl uveřejněn pod č. 16 ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek, roč. 2007).

Smrtí zástavního dlužníka (fyzické osoby) právo zástavního věřitele na uspokojení ze zástavy (z výtěžku zpeněžení zástavy) nezaniká. Ten, kdo nabyt (jako dědic) zástavu, tedy vystupuje na místě zůstavitele rovněž jako tzv. náhradní dlužník, působí vůči němu zástavní právo a má postavení zástavního dlužníka. Vzhledem k tomu, že zákon nestanoví jinak ve vztahu ke státu, který nabyt zástavu na základě tzv. odúmrti, má stát v tomto směru stejné postavení jako zůstavitelův dědic, působí vůči němu zástavní právo, které tížilo zůstavitele, a stát má postavení zástavního dlužníka (srov. například již zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 9. 2016 sp. zn. 21 Cdo 5755/2015).

Vzhledem k tomu, že v projednávané věci bylo řízení o soudním prodeji zástavy zahájeno návrhem podaným u soudu po 1. 1. 2014, postupuje se v něm podle zákona č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“).

Podle ustanovení § 6 odst. 1 z. ř. s. v řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, je účastníkem řízení navrhovatel a ten, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno.

Podle ustanovení § 6 odst. 2 z. ř. s. je účastníkem řízení také navrhovatel a ten, kterého zákon za účastníka označuje.

Podle ustanovení § 354 z. ř. s. řízení o soudním prodeji zástavy lze zahájit jen na návrh zástavního věřitele, kterým se domáhá nařízení soudního prodeje zástavy; to neplatí, nemožňují-li jiné právní předpisy soudní prodej zástavy.

Podle ustanovení § 355 z. ř. s. účastníky řízení o soudním prodeji zástavy jsou zástavní věřitel a zástavní dlužník.

Podle ustanovení § 358 z. ř. s. soud nařídí prodej zástavy, doloží-li zástavní věřitel zajištěnou pohledávku, zástavní právo k zástavě a kdo je zástavním dlužníkem; rozhodnutí o nařízení prodeje zástavy je vykonatelné dnem, kterým nabylo právní moci.

Účastenství v řízení o soudním prodeji zástavy se zakládá podle ustanovení § 6 odst. 2 z. ř. s., neboť řízení o soudním prodeji zástavy lze zahájit jen na návrh (§ 354 z. ř. s.) a zákon označuje za účastníky tohoto řízení zástavního věřitele a zástavního dlužníka (§ 355 z. ř. s.). Zástavním věřitelem se jako

účastník řízení o soudním prodeji zástavy rozumí ten, kdo podal u soudu návrh na zahájení řízení o soudním prodeji zástavy (návrh na nařízení prodeje zástavy) a kdo v něm o sobě tvrdí, že má pohledávku, která je zajištěna zástavním právem vázoucím na zástavě, jejíž soudní prodej navrhuje. Zástavním dlužníkem je jako účastník řízení o soudním prodeji zástavy ten, kdo je vlastníkem k prodeji navržené zástavy. Zatímco vymezení zástavního věřitele jako účastníka tohoto řízení se zakládá čistě procesním způsobem, účastenství zástavního dlužníka odráží hmotné právo ve vymezení nositelů zástavního práva a směřuje k tomu, aby bylo doloženo, kdo je (skutečným) vlastníkem zástavy, a aby za účelem uspokojení zajištěné pohledávky byl použit výtěžek zpeněžení zástavy jen tehdy, byl-li nařízen a proveden soudní prodej zástavy vůči tomu, jehož vlastnictví zástavy bylo prokázáno nebo alespoň doloženo (k tomu srov. při obdobné právní úpravě v ustanoveních § 94 odst. 1 a 2 a § 200y až 200za občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2003 sp. zn. 21 Cdo 306/2003, které bylo uveřejněno pod č. 31 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2004, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008 sp. zn. 21Cdo 623/2007, které bylo uveřejněno pod č. 126 v časopise Soudní judikatura, roč. 2008).

I když je zástavní věřitel povinen označit v návrhu na zahájení řízení o soudním prodeji zástavy zástavního dlužníka, soud s ním jedná jako s účastníkem řízení jen do té doby, dokud nevyjde za řízení najevo, že vlastnictví k prodeji navržené zástavy svědčí někomu jinému. Zjistí-li soud, že vlastníkem zástavy je ve skutečnosti někdo jiný, než kdo byl v návrhu na zahájení řízení označen jako zástavní dlužník, není to důvodem k zamítnutí návrhu nebo, došlo-li ke změně ve vlastnictví zástavy teprve po zahájení řízení, k procesnímu nástupnictví ve smyslu ustanovení § 107a o. s. ř.; soud začne jednat jako s účastníkem řízení s tou (jinou) osobou, o níž bylo prokázáno nebo jinak doloženo, že je vlastníkem zástavy. O tom, zda se někdo jiný stal účastníkem řízení o soudním prodeji zástavy jako zástavní dlužník nebo že jím přestal být, soud nevydává zvláštní rozhodnutí; jeho závěr o osobě zástavního dlužníka jako účastníka řízení o soudním prodeji zástavy se projeví v tom, že soud s určitou osobou jedná jako s účastníkem řízení (zástavním dlužníkem) nebo že s ní přestane jednat, jakmile vyjde najevo, že bylo prokázáno nebo jinak doloženo vlastnictví k zástavě u jiné osoby. S otázkou, u koho bylo vlastnictví k zástavě prokázáno nebo jinak doloženo, se soud vždy vypořádá v odůvodnění usnesení o nařízení soudního prodeje zástavy, popřípadě též jiného usnesení, kterým se řízení o soudním prodeji zástavy končí (srov. při obdobné právní úpravě v ustanoveních § 94 odst. 1 a 2 a § 200y až 200za občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 například již zmíněné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008 sp. zn. 21 Cdo 623/2007).

Vyjde-li v řízení o soudním prodeji zástavy najevo, že navrhovatel v návrhu na zahájení řízení o soudním prodeji zástavy označil jako zástavního dlužníka fyzickou osobu, která zemřela před zahájením řízení, a která proto nemá způsobilost být účastníkem řízení, není to důvodem k zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. (jako je tomu ve sporných řízeních, v nichž se vymezení účastníků řízení zakládá čistě procesním způsobem), ani k postupu podle ustanovení § 7 z. ř. s., které soudu ukládá, aby usnesením ukončil účast v řízení toho, kdo se řízení účastní a o jehož právech nebo povinnostech se v řízení nejedná, a aby přibral do řízení jako účastníka toho, o jehož právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, neúčastní-li se řízení od jeho zahájení (jako je tomu ve věcech, ve kterých je účastenství založeno podle ustanovení § 6 odst. 1 z. ř. s.); vzhledem k tomu, že zástavní věřitel a zástavní dlužník, které zákon označuje za účastníky řízení o soudním prodeji zástavy, jsou účastníky tohoto řízení již od okamžiku zahájení řízení (a to bez ohledu na to, koho navrhovatel v návrhu na zahájení řízení jako zástavního dlužníka označil), je třeba, aby soud zjistil, kdo se namísto fyzické osoby označené v návrhu na zahájení řízení stal zástavním dlužníkem, a aby s tímto (novým) zástavním dlužníkem jako s účastníkem řízení bez dalšího začal jednat, aniž by o tom vydával zvláštní rozhodnutí.

Z uvedeného vztaheno na projednávanou věc, v níž zástavní věřitel (jako navrhovatel) v návrhu na

zahájení řízení o soudním prodeji zástavy označil jako zástavní dlužnici Ing. J. P., Ph.D., která podle zjištění soudů zemřela (dne 18. 5. 2015) před zahájením řízení, vyplývá, že právní závěr odvolacího soudu, jenž (shodně se soudem prvního stupně) dovodil, že bylo-li řízení zahájeno vůči fyzické osobě, která v době jeho zahájení „neměla způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř. a contrario“, jde o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení týkající se jeho účastníků, pro který je nutno řízení zastavit postupem podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. a § 1 odst. 2 z. ř. s., není správný. Vyšlo-li v řízení najevo, že Ing. J. P., Ph.D., která byla v návrhu na zahájení řízení označena jako zástavní dlužnice, zemřela před podáním návrhu na zahájení řízení, není to důvodem k zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.; soud měl za těchto okolností zjistit, kdo se namísto Ing. J. P., Ph.D., stal vlastníkem zástavy (kdo nabyl zástavu jako dědic), popřípadě – probíhalo-li řízení o pozůstalosti po zemřelé Ing. J. P., Ph.D., – řízení o soudním prodeji zástavy přerušit do skončení řízení o pozůstalosti, a poté bez dalšího (bez vydání zvláštního rozhodnutí) jednat jako s účastníkem řízení s tou (jinou) osobou, o níž bylo prokázáno, nebo jinak doloženo, že se stala namísto Ing. J. P., Ph.D., vlastníkem zástavy.

Protože usnesení odvolacího soudu není – jak vyplývá z výše uvedeného – správné a protože nejsou podmínky pro zastavení odvolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání a ani pro změnu usnesení odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky toto usnesení zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky rovněž toto rozhodnutí a současně i usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 2. 3. 2016 č. j. 24 C 209/2015-42, kterým bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, a věc vrátil soudu prvního stupně (Obvodnímu soudu pro Prahu 4) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)